

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	2Obdo/17/2024
Identifikačné číslo spisu:	7214214462
Dátum vydania rozhodnutia:	30.01.2025
Meno a priezvisko:	JUDr. Beáta Miničová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2025:7214214462.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Beaty Miničovej a členiek senátu Mgr. Sone Pekarčíkovej a JUDr. Jaroslavy Fúrovej, v spore žalobcu: Bytex Slovensko, s.r.o., Čárskeho 7, 040 01 Košice, IČO: 36 171 778, zastúpeného HUSAR AND PARTNERS S.R.O., Vojenská 14, 040 01 Košice - mestská časť Staré Mesto, IČO: 53 519 141, proti žalovanému ERIXLINE s.r.o, Kukučínova 23, 040 01 Košice, IČO: 36 581 933, zastúpenému JUDr. Dušanom Pavčíkom, advokátom so sídlom Kuzmányho 57, 040 01 Košice, o zaplatenie 667,27 eura s príslušenstvom, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach č. k. 3Cob/127/2022-293 zo dňa 28. septembra 2023, takto

rozhodol:

I. Dovolanie žalobcu o d m i e t a.

II. Žalovanému n á r o k na náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Košice II (ďalej aj „súd prvej inštancie“) rozsudkom č. k. 34Cb/114/2014-236 zo dňa 23. februára 2022 žalobu zamietol a priznal žalovanému právo na náhradu trov konania voči žalobcovi v plnom rozsahu.

2. Rozhodol tak o žalobe, ktorou sa žalobca domáhal, aby súd zaviazal žalovaného zaplatiť mu 667,27 eura spolu s príslušenstvom titulom náhrady škody spôsobenej mu neoprávneným odberom elektrickej energie. Žalobca na základe Zmluvy o výkone správy zo dňa 30. júla 2012 uzatvorenej s vlastníckmi bytov a nebytových priestorov v bytovom dome vykonávajúci jeho správu v žalobe dôvodil, že v bytovom dome nachádzajúcom sa v T. na C. ulici X, došlo v rokoch 2011 až 2012 k neoprávnenému odberu elektrickej energie a to tak, že elektrické zariadenie vo vlastníctve žalovaného bolo pripojené na elektrickú sieť v strojovni výťahu, pričom nebolo zrealizované ako samostatne merané odberné miesto, resp. neexistovala platne uzatvorená zmluva medzi žalovaným a dodávateľom elektrickej energie. Rozsah škody žalobca odvodil z trestného konania vedeného pod sp. zn. 8T/21/2014.

3. Súd prvej inštancie vec právne posúdil podľa § 46 zákona č. 251/2012 Z. z. o energetike - ďalej len

Zákon o energetike (právna úprava neoprávneného odberu elektrickej energie), § 9 ods. 7 zákona č. 182/1993 Z. z. (právna úprava povinnosti správcu a spoločenstva vykonávať správu domu), § 489 OZ (právna úprava vzniku záväzkov), § 451 OZ (právna úprava bezdôvodného obohatenia), § 563 OZ (právna úprava času plnenia dlžníka), § 559 ods. 1, 2 OZ (právna úprava zániku dlhu).

4. Medzi stranami sporu bolo podľa okresného súdu sporné, či 1) došlo k neoprávnenému odberu elektrickej energie; 2) vlastníctvo zariadenia, z ktorého k neoprávnenému odberu v rozhodnom období dochádzalo; 3) príčinná súvislosť medzi neoprávneným odberom elektrickej energie a konaním žalovaného, ako aj 4) suma predstavujúca neoprávnene odobratú elektrickú energiu. Nesporným bolo, že v období rokov 2011 až 2012 v bytovom dome nachádzajúcom sa v T. na C. X došlo k neoprávnenému odberu elektrickej energie prostredníctvom elektrického zariadenia, ktorého vlastníctvo bolo predmetom dokazovania, pričom tento odber uhradilo spoločenstvo vlastníkov bytov a nebytových priestorov. Žalobca uplatnený nárok právne kvalifikoval ako nárok na náhradu škody, resp. nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia.

5. Vo vzťahu k nároku na náhradu škody súd prvej inštancie uzavrel, že žalobca ako správca nie je aktívne legitimovaný subjektom na podanie žaloby, pretože oprávneným žiadať náhradu škody by bol v zmysle zákona č. 251/2012 Z. z. prevádzkovateľ distribučnej sústavy. Vzhľadom na uvedené sa súd prvej inštancie nezaoberal ďalšími zákonnými predpokladmi vzniku zodpovednosti za škodu.

6. Keďže právna kvalifikácia uplatneného nároku je vecou súdu, súd prvej inštancie podrobil uplatnený nárok skúmaniu aj z hľadiska naplnenia predpokladov vzniku bezdôvodného obohatenia. Po vyhodnotení všetkých v konaní prezentovaných dôkazov jednotlivo a v ich vzájomnej súvislosti, nedospel k jednoznačnému záveru, že žalovaný je vlastníkom elektrického zariadenia, z ktorého dochádzalo k neoprávnenému odberu elektrickej energie, resp. že žalovaný neoprávnene odoberal elektrickú energiu. V strojnovej výťahu predmetného bytového domu sa totiž nachádzali viaceré zariadenia tretích osôb. Výpovede svedkov v tomto smere boli nejednoznačné, pričom smerovali skôr k otázke umiestnenia antén a rádiových zariadení na vonkajšom plášti predmetného bytového domu ako k tomu, z ktorého konkrétneho bodu bolo zariadenie žalovaného napojené. Pre konanie bolo podstatné vlastníctvo a spotreba elektrickej energie zariadenia umiestneného vo vnútri výťahovej šachty predmetného bytového domu. Tieto otázky na základe výpovedí svedkov, ani po vyhodnotení ďalších dôkazov v konaní zodpovedané neboli.

7. V ďalšom konaní súd argumentoval, že žalobca v konaní nepreukázal ani ďalší zákonný predpoklad vzniku bezdôvodného obohatenia a to príčinnú súvislosť medzi neoprávneným odberom elektrickej energie a údajným konaním žalovaného.

8. Súd prvej inštancie dal za pravdu žalobcovi, že je v zmysle ust. § 193 CSP viazaný len rozhodnutím o tom, že bol spáchaný trestný čin, avšak závery vyplývajúce z oslobodzujúceho rozsudku sp. zn. 8T/21/2014 zo dňa 4. apríla 2017, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 25. augusta 2017 musí brať do úvahy. Žalovanú sumu žalobca ustálil vychádzajúc len zo znaleckého posudku vypracovaného v rámci trestného konania vedeného na tunajšom súde pod sp. zn. 8T/21/2014. Znalec, ktorý vykonal obhliadku dňa 21. júna 2012 stanovil len výšku predpokladaného neoprávneného odberu, v priebehu trestného konania si však nikto náhradu škody neuplatnil. Preto okresný súd žalobný návrh žalobcu zamietol.

9. O trovách konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP tak, že nárok na ich náhradu priznal v konaní úspešnému žalovanému.

10. Na odvolanie žalobcu Krajský súd v Žiline napadnutým rozsudkom č. k. 3Cob/127/2022-293 zo dňa 28. septembra 2023 rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil s tým, že žalovaný má nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

11. Odvolací súd s poukazom na § 150, § 191 ods. 1 CSP a § 451 OZ uviedol, že pre rozhodnutie vo veci samej bola relevantná skutočnosť, či 1) získal žalovaný majetkovú výhodu, resp. prospech

vyjadriteľný peňažným ekvivalentom; ak áno, či 2) ho získal bez právneho dôvodu; ak áno, či 3) sa obohatil na úkor žalobcu teda, či sa o majetkový prospech získaný žalovaným zmenšila majetková sféra žalobcu (existencia kauzálnej väzby). Rozhodujúcim pre zodpovedanie otázky uvedenej pod bodom 1) bola podľa konajúceho súdu identifikácia vlastníctva zariadenia, z ktorého malo podľa tvrdenia žalobcu dochádzať k neoprávnenému odberu, a ktoré malo patriť žalovanému.

12. Tak, ako súd prvej inštancie aj odvolací súd dospel hodnotením dôkazov spôsobom podľa § 191 ods. 1 CSP k záveru, že žalobca nepreukázal vlastníctvo žalovaného k zariadeniu v miere potrebnej pre vyhovieť žalobe (dôkazné bremeno v tomto smere zaťažuje jeho). Ani jeden z dôkazov predložených žalobcom jednoznačne neidentifikuje žalovaného ako vlastníka zariadenia, ktorým malo k nelegálnemu odberu elektrickej energie dochádzať. Výpovede svedkov v konaní nepreukázali, že by mal žalovaný v strojovni výťahu svoje antény alebo zariadenia; dôkazy, na ktoré žalobca aj v odvolaní poukazuje, sa týkajú rádiových antén, ktoré ale nie sú predmetom spornej otázky vlastníctva zariadenia v strojovni výťahu (SVITCH), pričom parabolické antény, na ktoré žalobca poukazuje, nie sú zariadenia napájané na elektrickú energiu, teda žiadnu energiu nespotrebovávajú.

13. Keďže nebolo preukázané vlastníctvo žalovaného k zariadeniu, ktorým malo podľa tvrdenia žalobcu dochádzať k odoberaniu elektrickej energie, bolo podľa odvolacieho súdu bez právneho významu zaoberať sa ďalšími otázkami relevantnými pre priznanie uplatneného nároku ako bezdôvodného obohatenia.

14. Pre úplnosť odvolací súd uviedol, že ak by aj bolo toto vlastníctvo preukázané, nebola preukázaná kauzálna väzba medzi „obohatením žalovaného“ a „újmou žalobcu“, nebolo totiž preukázané, že „úbytok“ v majetkovej sfére žalobcu bol spôsobený práve zariadením, ktoré žalobca označil. Nebola preukázaná ani výška bezdôvodného obohatenia, pretože znalecký posudok doc. Ing. Igora Klucha, PhD. jeho výšku 667,27 eura vymedzuje za obdobie od roku 2016, pričom sám žalobca v žalobe uvádza, že k neoprávnenému odberu elektrickej energie dochádzalo v období rokov 2011 a 2012.

15. Vo vzťahu k nároku na náhradu škody sa odvolací súd stotožnil s absenciou aktívnej legitimácie žalobcu v konaní. Odvolací súd dodal, že ak by aj žalobca bol aktívne legitimovaný, neboli splnené ani predpoklady na priznanie uplatneného nároku ako náhrady škody (§ 420 OZ) a to 1) protiprávny úkon, 2) spôsobenie škody a 3) príčinná súvislosť medzi protiprávnym úkonom a škodou. Nebolo totiž v konaní preukázané, že by žalovaný porušil svoju povinnosť danú mu právnymi predpismi (keďže nebolo preukázané, že by bol vlastníkom zariadenia, ktorým malo dochádzať k neoprávnenému odberu elektrickej energie), nebola preukázaná ani existencia žiadanej škody.

16. O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 1 CSP s použitím § 255 ods. 1 CSP.

17. Proti napadnutému rozhodnutiu odvolacieho súdu podal dovolanie žalobca (ďalej aj ako „dovolateľ“), ktorého prípustnosť vyvodil ust. § 420 písm. f) CSP, teda tým, že súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

18. Dovolateľ zdôraznil, že odvolací súd nosnú časť svojho odôvodnenia uviedol v bode 15.1. svojho odôvodnenia kde uviedol, že žalobca nepreukázal vlastníctvo žalovaného k zariadeniu v miere potrebnej pre vyhovieť žalobe ani to, že uvedené zariadenie a zariadenia, na ktoré žalobca poukazuje nie sú napájané na žiadnu elektrickú energiu, teda žiadnu elektrickú energiu nespotrebovávajú. Tieto skutkové zistenia odvolacieho súdu sú podľa dovolateľa v rozpore s obsahom spisu a čiastočne aj v rozpore s elementárnou logikou a zásadami elementárnej fyzicky vzhľadom na to, že je bez akejkoľvek polemiky, že zariadenie na streche bytového domu mohlo fungovať iba a len vďaka dodávke elektrickej energie. Žalobca uviedol, že bez dodávky elektrickej energie by uvedené zariadenie nemohlo fungovať čo jasne vyplýva z neprekonanej axiómy 1 termodynamickej vety fyziky (perpetuum mobile neexistuje - bez dodávky energie žiadne zariadenie nemôže fungovať). Navyše k uvedenému skutkovému zisteniu

nedospel ani súd prvej inštancie.

19. Dovolateľ je názoru, že odvolací súd nezopakoval žiadne dokazovanie, a preto ak dospel k opačnému záveru ako súd prvej inštancie (údajné nepreukázanie potreby odberu elektrickej energie na strane zariadenia žalovaného) došlo zo strany odvolacieho súdu k porušeniu ust. § 384 ods. 1 CSP a odvolací súd nesprávnym procesným postupom znemožnil žalobcovi, aby uskutočňoval jeho procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

20. Skutkové zistenie odvolacieho súdu (ako aj súdu prvej inštancie) o tom, že zariadenie umožňujúce šírenie internetového signálu umiestnené na streche bytového domu nie je vo vlastníctve žalovaného je podľa dovolateľa takisto v rozpore s obsahom vykonaného dokazovania a odvolací súd ani neposkytol žiadne zmysluplné odôvodnenie (okrem všeobecného záveru bez bližšieho vysvetlenia - odôvodnia) prečo dospel k identickým skutkovým záverom. Žalobca v dovolaní uviedol, že súd prvej inštancie dospel k záveru, že v bytovom dome na ulici C. X, T. došlo v žalovanom období k neoprávnenému odberu elektrickej energie, pričom tento odber uhradilo spoločenstvo vlastníkov bytov a nebytových priestorov v bytovom dome (správne vlastníci bytov bytového domu prostredníctvom správcu, nakoľko spoločenstvo vlastníkov bytov v bytovom dome založené nebolo). Napriek vyššie uvedenému ale odvolací súd následne konštatuje, že žalobca jednoznačne nepreukázal, že zariadenie, z ktorého sa realizoval odber elektrickej energie patrí žalovanému. Svedkovia sa údajne vyjadrovali nejednoznačne. S uvedeným skutkovým zistením súdu žalobca nesúhlasí a je v rozpore s obsahom vykonaných dôkazov.

21. To, že sa žalovaný nelegálne napojil v strojovni výťahu na odber elektrickej energie podľa dovolateľa jednoznačne vyplýva z množstva ním predložených dôkazov, kedy v bytovom dome neexistoval v žalovanom období žiaden iný subjekt, ktorý by mal akýkoľvek dôvod byť nelegálne napojený na odber elektrickej energie. Nelegálne odoberaná elektrická energia bola využívaná pre účely prevádzky parabolických antén žalovaného, ktorý pre zdanie legálnosti namontoval aj „Potemkinovský“ elektromer, ktorý bol ale plne nefunkčný.

22. Žalobca zdôraznil, že žalovaný mal na streche bytového domu umiestnené parabolické antény, s ktorými podnikal a na svoje podnikanie využíval elektrickú energiu, na ktorú sa nelegálne napojil v strojovni výťahu, pričom spotrebu tejto elektrickej energie zaplatili všetci vlastníci bytov v bytovom dome namiesto neho. To, že nelegálny odber realizoval žalovaný vyplýva podľa dovolateľa logicky aj z toho, že jedine on mal záujem o uzavretie nájomnej zmluvy ohľadom využívania strechy bytového domu. Naviac, iba žalovaný namietal, keď pri rekonštrukcii bytového domu došlo k výpadku elektrického prúdu a domáhal sa vstupu na strechu bytového domu. Uvedenú skutočnosť okrem svedeckej výpovede pána E. podľa dovolateľa potvrdzuje aj jeho žiadosť adresovaná v danej dobe pôvodnému správcovi bytového domu. Preto je dovolateľ názoru, že odvolací súd nesprávne vyhodnocoval (presnejšie nijako nevyhodnocoval) aj svedecké výpovede. Minimálne svedecká výpoveď pána E. je podľa žalobcu plne zrozumiteľná a uvedený svedok vo svojej výpovedi aj podrobne a logicky vysvetlil prečo, a akým spôsobom bol žalovaný nelegálne napojený na odber el. energie.

23. Podľa dovolateľa zároveň nie je bez významu aj to, že prebiehalo aj súvisiace súdne konanie, kde sa totožný žalobca domáhal voči totožnému žalovanému, aby odstránil zo strechy svoje parabolické zariadenia. K odstráneniu parabolických antén po podaní žaloby aj došlo v dôsledku čoho vo veci konajúci súd konanie zastavil. Jedná sa o konanie, ktoré bolo vedené na Okresnom súde Košice II sp. zn. 37C/106/2014, ktorému predchádzalo vydanie predbežného opatrenia prikazujúceho žalovanému odstrániť zo strechy bytového domu všetky jemu patriace parabolické antény, ktoré bolo potvrdené uznesením Krajského súdu Košice sp. zn. 2Co/1010/2014.

24. Záverom dovolania žalobca uviedol, že pokiaľ ide o tvrdenie odvolacieho súdu o tom, že žalobca vychádzal pri určení výšky bezdôvodného obohatenia len zo znaleckého posudku vypracovaného pre účely trestného konania vedeného na Okresnom súde Košice II sp. zn. 8T/21/2014 ide o tvrdenie pravdivé, no nevie z akého iného dôkazu mal vychádzať.

25. Preto má dovolateľ za to, že ak odvolací súd na základ takejto dôkaznej situácie dospel k záveru, že žalobca nepreukázal vlastníctvo žalovaného k elektronickým zariadeniam na streche bytového domu a to, že uvedené zariadenia potrebovali na svoje fungovanie odber elektrickej energie ide o záver v rozpore s obsahom spisu v dôsledku čoho došlo k nesprávnemu procesnému postupu, ktorý znemožnil žalobcovi, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Vzhľadom na uvedené dovolateľ navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil Krajskému súdu v Košiciach na ďalšie konanie a rozhodnutie.

26. Žalovaný sa k podanému dovolaniu nevyjadril.

27. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“), ako súd dovolací [§ 35 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej aj „CSP“)] po zistení, že dovolanie podal včas žalobca, v neprospech ktorého bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), zastúpený podľa § 429 ods. 1 CSP, bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že tento mimoriadny opravný prostriedok žalobcu treba odmietnuť, pretože smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné.

28. Dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok, ktorým nemožno napadnúť každé rozhodnutie odvolacieho súdu. Výnimočnosť tohto opravného prostriedku zodpovedá právna úprava jeho prípustnosti v Civilnom sporovom poriadku. O všetkých mimoriadnych opravných prostriedkoch platí, že narušenie princípu právnej istoty strán, ktorých právna vec bola právoplatne skončená, musí byť vyvážené sprísnenými podmienkami prípustnosti. Právnu úpravu dovolania, ktorá stanovuje podmienky, za ktorých môže byť výnimočne prelomená záväznosť už právoplatného rozhodnutia, nemožno interpretovať rozširujúco; namiesto je skôr reštriktívny výklad (porovnaj 9Cdo/72/2020, 9Cdo/260/2021).

29. Podľa ustanovenia § 419 CSP proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. Z citovaného ustanovenia *expressis verbis* vyplýva, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu, ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, tak takéto rozhodnutie nemožno úspešne napadnúť dovolaním. Prípady, v ktorých je dovolanie proti rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, sú taxatívne vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP. Otázka posúdenia, či sú alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže dovolacie konanie uskutočniť, patrí do výlučnej právomoci odvolacieho súdu.

30. Predmetom dovolacieho prieskumu je napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu, ktorým bol rozsudok súdu prvej inštancie potvrdený. Z tohto dôvodu je dovolanie voči napadnutému rozhodnutiu prípustné podľa § 420 CSP, pretože ide o rozhodnutie odvolacieho súdu, ktorým sa konanie v danom procesnom štádiu končí.

31. V posudzovanom prípade dovolateľ vyvodzuje prípustnosť dovolania z ustanovenia § 420 písm. f) CSP, podľa ktorého dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo, ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

32. Túto vadu vzhliadol dovolateľ v takom postupe konajúcich súdov, kedy tieto podľa jeho názoru skutkové zistenia o tom, že zariadenie umožňujúce šírenie internetového signálu umiestnené na streche bytového domu nie je vo vlastníctve žalovaného, vyvodili v rozpore s obsahom vykonaného dokazovania, kedy ani odvolací súd nemal poskytnúť žiadne odôvodnenie (okrem všeobecného záveru bez bližšieho vysvetlenia - odôvodnenia) prečo dospel k identickým skutkovým záverom ako súd prvej inštancie, a to podľa dovolateľa v rozpore s ust. § 384 ods. 1 CSP. Odvolací súd zároveň podľa žalobcu nesprávne vyhodnocoval (nijako nevyhodnocoval) aj svedecké výpovede, kedy svedecká výpoveď pána E. podľa žalobcu podrobne a logicky vysvetľuje prečo, a akým spôsobom bol žalovaný nelegálne napojený na odber elektrickej energie.

33. V súvislosti s vyššie uvedenou námietkou súvisiacou s dokazovaním, dovolací súd pripomína, že už podľa predchádzajúcej právnej úpravy nebolo dôvodom znemožňujúcim realizáciu procesných oprávnení strany sporu (a zakladajúcim prípustnosť dovolania), nedostatočné zistenie rozhodujúcich skutkových okolností, nevykonanie všetkých navrhovaných dôkazov alebo nesprávne vyhodnotenie niektorého dôkazu (R37/1993, R125/1999, R42/1993). Najvyšší súd Slovenskej republiky aj v rozhodnutí uverejnenom v Zbierke rozhodnutí a stanovísk súdov Slovenskej republiky pod č. 125/1999, dospel k záveru, že ak súd v priebehu konania nevykoná všetky navrhované dôkazy alebo vykonal iné dôkazy na zistenie skutočného stavu, dovolanie proti rozhodnutiu odvolacieho súdu podľa § 237 písm. f) OSP nie je prípustné, lebo to nemožno považovať za odňatie možnosti konať pred súdom. V tejto súvislosti dovolací súd uvádza, že nesprávne hodnotenie vykonaných dôkazov nie je uvedené medzi prípustnými dôvodmi dovolania, ktoré sú vymedzené v § 241 ods. 1 písm. a) až c) OSP. Pre tento záver svedčí aj § 243a ods. 2 druhá veta OSP, ktorý upravuje, že dovolací súd nevykonáva dokazovanie. (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 7. novembra 2013 sp. zn. 5Cdo/275/2013). Nová právna úprava na podstate uvedeného nič nezmenila.

34. Podľa § 185 ods. 1 CSP súd rozhodne, ktoré z navrhnutých dôkazov vykoná. Dôkazy súd hodnotí podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti; pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo počas konania najavo (§ 191 ods. 1 CSP).

35. Pri uplatnení zásady voľného hodnotenia dôkazov súd v zásade nie je obmedzovaný právnymi predpismi, ako má z hľadiska pravdivosti ten, ktorý dôkaz hodnotiť. Iba výnimočne zákon súdu ukladá určité obmedzenie pri hodnotení dôkazov (napr. § 192, § 193, § 205 CSP).

36. Ťažisko dokazovania je v konaní na súde prvej inštancie; skutkové závery tohto súdu je oprávnený dopĺňať, prípadne korigovať len odvolací súd, ktorý za tým účelom môže vykonávať dokazovanie (§ 384 CSP).

37. Súd rozhodujúci o dovolaní nepreskúma správnosť a úplnosť skutkových zistení, a to už len z toho dôvodu, že v konaní o tomto opravnom prostriedku nie je oprávnený prehodnocovať vykonané dôkazy; na rozdiel od súdu prvej inštancie a odvolacieho súdu totiž nemá možnosť dôkazy sám vykonávať (§ 442 CSP).

38. Keď Najvyšší súd Slovenskej republiky nemôže vykonávať dokazovanie, tak nemôže iba na základe súdnych spisov preskúmať správnosť hodnotenia dôkazov súdom, lebo si nemôže pre svoje rozhodnutie zabezpečiť rovnaké podklady a predpoklady doplnením, alebo zopakovaním dokazovania, aké mal súd, ktorý dôkazy hodnotil. Zároveň dovolací súd poukazuje na rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 1Obdo/46/2017 a obdobne aj sp. zn. 4Obdo/41/2017, v ktorom uviedol, že „súd v konaní nie je viazaný návrhmi strán na vykonanie dokazovania a nie je povinný vykonať všetky navrhované dôkazy. Posúdenie návrhu na vykonanie dokazovania a rozhodnutie, ktoré z nich budú v rámci dokazovania vykonané, je vždy vecou súdu (§ 185 ods. 1 CSP) a nie sporových strán“.

39. Dovolací súd ďalej uvádza, že pokiaľ súd nevykoná v priebehu civilného konania všetky navrhované dôkazy alebo nevykoná iné dôkazy na zistenie rozhodujúcich skutočností, nedostatočne zistil skutkový stav alebo nesprávne vyhodnotil niektorý dôkaz, nemožno to v zásade považovať za procesnú vadu konania znemožňujúcu realizáciu procesných oprávnení strany, čo v súlade s ustálenou judikatúrou najvyššieho súdu nie je dôvodom zakladajúcim prípustnosť dovolania v zmysle ust. § 420 písm. f) CSP (I. ÚS 65/2020, III. ÚS 171/2018, II. ÚS 202/2020, II. ÚS 108/2020, IV. ÚS 511/2020). V súvislosti s uvedeným však dovolací súd považuje za potrebné upozorniť, že Ústavný súd Slovenskej republiky vo svojich rozhodnutiach tiež vyslovil názor, že nevykonanie navrhovaného dôkazu, ktorý by mohol mať vplyv na posúdenie skutkového stavu, ktorý z doteraz vykonaných dôkazov nemožno bezpečne ustáliť, možno kvalifikovať ako porušenie práva na spravodlivé súdne konanie v zmysle čl. 46 ods. 1 Ústavy SR (III. ÚS 332/2009).

40. Odvolací súd v napadnutom rozhodnutí s poukazom na obsah spisového materiálu poukázal na kumulatívne splnenie zákonných podmienok, ktoré sú potrebné na vznik osobitného záväzkovo-právneho vzťahu z bezdôvodného obohatenia s takým záverom, že žalobca nepreukázal vlastníctvo žalovaného k zariadeniu v miere potrebnej pre vyhovieť žalobe, čím dôkazné bremeno žalobca neunesol.

41. Dovolací súd zdôrazňuje, že súd môže zásadne vykonať iba tie dôkazy, ktoré navrhli strany sporu. Proces dokazovania je týmto vybudovaný výlučne na princípe prejednávacom, princípe kontradiktórnosti konania, ako aj koncentračnej zásade. V súdnej veci obsah spisového materiálu deklaruje, že od začatia súdneho konania žalobca na základe vymedzených tvrdení v žalobe preukazoval dôvodnosť ním uplatneného nároku a na druhej strane žalovaný dôvodnosť tohto uplatneného nároku popieral. Konajúce súdy po vykonaní dokazovania okrem iného zhodne ustálili, že ani jedným z dôkazov predložených žalobcom, ako ani z výpovede svedkov nebola preukázaná kauzálna väzba medzi obohatením žalovaného a ujmom žalobcu. Navyše, aj pre hypotetický prípad existencie tejto kauzality nebolo podľa odvolacieho súdu preukázané, že by úbytok v majetkovej sfére žalobcu bol spôsobený práve tým zariadením, ktoré označil žalobca. Súdy nižších inštancií nedospeli k jednoznačnému záveru, že žalovaný je vlastníkom elektrického zariadenia, z ktorého dochádzalo k neoprávnenému odberu elektrickej energie, resp. že žalovaný neoprávnene odoberal elektrickú energiu. Podľa zistení súdov v strojovni výťahu predmetného bytového domu sa nachádzali viaceré zariadenia tretích osôb. Výpovede svedkov boli nejednoznačné a smerovali skôr ku otázke umiestnenia antén a rádiových zariadení na vonkajšom plášti predmetného bytového domu ako k tomu, z ktorého konkrétneho bodu bolo zariadenie žalovaného napojené. Osobitne odvolací súd taktiež zdôraznil, že nebola preukázaná ani výška bezdôvodného obohatenia, pretože znalecký posudok doc. Ing. Igora Klucha, PhD. jeho výšku 667,27 eura vymedzuje za obdobie od roku 2016, pričom podľa žalobcu k neoprávnenému odberu elektrickej energie dochádzalo v období rokov 2011 a 2012. Takýto procesný postup súdov sa riadi princípom konradiktórnosti a koncentračnou zásadou, z ktorého dôvodu sa nie je možné stotožniť s dovolacou námietkou žalobcu ohľadom dokazovania, že mu súdy nezabezpečili rovnosť strán v celom sporovom konaní, prípadne že došlo v konaní k narušeniu princípu „rovnosti zbraní“. Takýto postup konajúceho súdu nie je dôvodom zakladajúcim prípustnosť dovolania v zmysle ust. § 420 písm. f) CSP.

42. Dovolací súd ďalej uvádza, že právo strany sporu na dostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia je jedným z aspektov práva na spravodlivý proces a práva na súdnu ochranu podľa článku 46 ods. 1 Ústavy SR a článku 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (sp. zn. II. ÚS 383/06).

43. S poukazom na nálezy Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II. ÚS 120/2020, IV. ÚS 557/2020, ako aj v zmysle judikatúry EŠLP dovolací súd uvádza, že „kvalitu odôvodnenia súdneho rozhodnutia je potrebné považovať za jeden zo základných aspektov práva na spravodlivý proces, podobne ako právo na rovnosť zbraní alebo zásadu konradiktórnosti konania. Podstatou odôvodnenia súdneho rozhodnutia je vysvetlenie, objasnenie a „obhájenie“ toho, ako súd procesne postupoval (vrátane toho, ako rozhodol), a ako také nemôže byť od doterajšieho procesného postupu oddelené“.

44. V posudzovanom prípade bolo potrebné zohľadniť, že odvolací súd potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny v zmysle § 387 ods. 1 CSP a v celom rozsahu sa stotožnil s jeho odôvodnením. Konanie pred súdom prvej inštancie a pred odvolacím súdom tvorí jeden celok a určujúca spätosť rozsudku odvolacieho súdu s potvrdzovaným rozsudkom vytvára ich organickú jednotu. Ak odvolací súd v plnom rozsahu odkáže na dôvody rozhodnutia súdu prvej inštancie stačí, ak v odôvodnení rozsudku iba poukáže na relevantné skutkové zistenia a stručne zhrnie právne posúdenie veci; rozhodnutie odvolacieho súdu v sebe tak zahŕňa po obsahovej stránke aj odôvodnenie rozsudku súdu prvej inštancie.

45. Obsah spisu v ničom neopodstatňuje tvrdenie dovolateľa, že odvolací súd znemožnil, aby žalobca uskutočňoval jemu patriace procesné práva, a to najmä ak s poukazom na § 415 OZ zdôraznil, že rozhodujúcim pre zodpovedanie otázky, či získal žalovaný majetkovú výhodu, resp. prospech

vyjadriteľný peňažným ekvivalentom, bola identifikácia vlastníctva zariadenia, z ktorého malo dochádzať k neoprávnenému odberu, a ktoré malo patriť žalovanému. Odvolací súd zhodne so súdom prvej inštancie uzavrel, že nebolo preukázané vlastníctvo k zariadeniu, ktorým malo dochádzať k odoberaniu elektrickej energie, tak je bez právneho významu zaoberať sa ďalšími otázkami pre priznanie uplatneného nároku ako bezdôvodného obohatenia. Zároveň oba sudy nižších inštancií zhodne uzavreli, že aktívna legitimácia žalobcu vo vzťahu k nároku náhrady škody absentuje avšak s tým, že aj v prípade jej existencie, neboli v súdnej veci splnené ani predpoklady na priznanie uplatneného nároku ako náhrady škody podľa § 420 OZ.

46. Dovolací súd preto konštatuje, že odvolací súd zrozumiteľným a jednoznačným spôsobom uviedol dôvody, ktoré ho viedli k rozhodnutiu; jeho postup nemožno považovať za neodôvodnený. Myšlienkový postup odvolacieho súdu je v odôvodnení dostatočne vysvetlený nielen poukazom na všetky rozhodujúce skutočnosti zistené vykonaným dokazovaním, ale tiež s poukazom na právne závery, ktoré prijal. Odôvodnenie napadnutého rozhodnutia spĺňa náležitosti riadneho odôvodnenia v zmysle § 393 ods. 2 CSP.

47. Vzhľadom na vyššie uvedené dovolací súd konštatuje, že konanie pred odvolacím súdom (ako aj súdom prvej inštancie) nebolo postihnuté namietanou vadou zmätočnosti uvedenou v ustanovení § 420 písm. f) CSP.

48. Keďže prípustnosť dovolania žalobcu nie je daná podľa ustanovenia § 420 písm. f) CSP dovolací súd dovolanie žalobcu podľa § 447 písm. c) CSP odmietol, a to bez toho, aby sa zaoberal otázkou vecnej správnosti dovolaním napadnutého rozhodnutia.

49. O trovách dovolacieho konania rozhodol najvyšší súd podľa § 453 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 255 ods. 1 CSP tak, že ich náhradu žalovanému nepriznal, nakoľko mu v dovolacom konaní žiadne trovy nevznikli.

50. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.